

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien hyväksyminen

Viranomaislautakunta 18.02.2025 § 8
518/11.00.01/2024

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Pohjavesialueen suojelusuunnitelma on viranomaisen selvitys ja ohje, jolla ei ole suoria oikeudellisia vaikutuksia. Suojelusuunnitelman avulla on tarkoitus ennalta ehkäistä pohjavesialueella pohjaveden laadun heikkenemistä, sekä turvata pohjaveden määrällinen tila, kuitenkin rajoittamatta tarpeettomasti maankäyttöä. Suojelusuunnitelma toimii tausta-aineistona suunniteltaessa alueen maankäyttöä, sekä kun viranomaiset käsittelevät toiminnanharjoittajien lupahakemuksia ja ilmoituksia sekä valvovat lupakohteita.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan sisältyy tiedot alueen pohjavesien olosuhteista, pohjaveden tilasta, alueen riskitoiminnoista ja maankäytön nykytilanteesta. Suojelusuunnitelmassa esitetään toiminta- ja toimenpidesuosituksia, jotka toimivat ohjeena riskien ehkäisyyn ja pohjavesivarojen turvaamiseen vedenhankintaa varten. Valtaosa kunnan asukkaista on vesijohtoverkoston piirissä ja saa talousvetensä pohjavedenottoista. Pohjavesialueiden merkitys yhdyskunnan vedenhankintaan on erittäin tärkeä.

Siilinjärven kunnan alueella sijaitseville pohjavesialueille on hyväksytty suojelusuunnitelmat kunnanvaltuustossa joulukuussa 2012. Vuoden 2012 jälkeen Jälänniemen ja Harjamäki-Kasurilan pohjavesialueille on tehty geologisia rakennetutkimuksia ja Kärängänmäen pohjavesialueen rakennetutkimusta on tarkennettu jatkotutkimuksella. Pohjavesialueiden rajaukset ja luokitukset on myös tarkistettu, jossa yhteydessä Kärängänmäen, Harjamäki-Kasurilan ja Jälänniemen pohjavesialueiden rajauksia on muutettu sekä Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueen luokitusta muutettu.

Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022-2027 - raportin mukaisesti kolme Siilinjärven pohjavesialuetta on määritelty riskialueiksi, joista Harjamäki-Kasurilan pohjavesialueen tila on luokiteltu huonoksi suuren kloridipitoisuuden vuoksi. Lisäksi Kärängänmäen pohjavesialueen tilan luokittelua huonoon tilaan harkitaan seuraavalla vesienhoitokaudella, jos kloridipitoisuuksien trendi jatkuu nousevana. Myös pohjavesiä koskeva lainsäädäntö on muuttunut, joten pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien saattaminen ajan tasalle on tärkeää ja ajankohtaista.

Suojelusuunnitelmien päivittäminen käynnistettiin loppuvuodesta 2022. Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry laati päivityshankkeelle projektisuunnitelman. Vesiensuojeluyhdistys on toiminut myös suojelusuunnitelmahankkeen toteuttajana. Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys on laatinut suunnitelmat yhteistyössä Siilinjärven kunnan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Hankkeen ovat rahoittaneet Pohjois-Savon ELY-keskus ja kunta.

Suunnitelmien laadintatyössä on ollut apuna projektiryhmä, jossa on edustajat Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistyksestä, kunnan ympäristön- ja terveysuojeluviranomaisesta ja Pohjois-Savon ELY-keskuksesta. Ohjelman laatimista on ohjannut ohjausryhmä, jossa on edellä mainittujen tahojen lisäksi edustus kunnanhallituksesta, kunnan teknisistä palveluista

ja kaavoituksesta, Kuopion Vesi Oy:ltä, Autiorannan ja Pöljän vesiosuuskunnista, Pohjois-Savon pelastuslaitokselta, MTK-Siilinjärveltä, Siilinjärven Yrittäjistä ja Suomen GPS-mittaus Oy:ltä. Suojelusuunnitelmahanke päättyi syyskuun loppuun 2024.

Suojelusuunnitelmat koostuvat yleisestä osasta sekä Autiorannan, Harjamäki-Kasurilan, Harjamäki-Käärmelahden, Jälänniemen ja Kärängänmäen pohjavesialuekohtaisista suunnitelmista. Suojelusuunnitelmista on laadittu julkiset versiot ja viranomaiskäyttöön tarkoitetut versiot.

Tiedottaminen, mielipiteet ja lausunnot

Suojelusuunnitelmien luonnokset olivat nähtävillä kunnan kuulutuksissa 22.4. - 24.5.2024. Nähtävillä olosta tiedotettiin ilmoituksella sanomalehti Uutis-Jousessa. Suojelusuunnitelmista pyydettiin lausunnot eri viranomaisilta (Pohjois-Savon ELY-keskus, kunnan terveysuojeluviranomainen, ja Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut), kunnilta (Kuopion kaupunki ja Lapinlahden kunta), järjestöiltä (MTK Siilinjärvi, MHY Pohjois-Savo ja Siilinjärven Yrittäjät) sekä vesihuoltolaitoksilta (Kuopion Vesi Oy, Pöljän vesiosuuskunta ja Autiorannan vesiosuuskunta). Lisäksi suojelusuunnitelmista pyydettiin erikseen mielipidettä pohjavesialueilla toimivilta maa-ainesyrityksiltä. Lausunnot ja mielipiteet sekä viranomaislautakunnan niihin laatima vastine on esityslistan liitteenä.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia on täsmennetty, korjattu ja muokattu lausuntojen ja mielipiteiden perusteella. Lisäksi on huomioitu kunnanvaltuuston päätös 30.9.2024, jolla kunnan ympäristönsuojelumääräykset palautettiin uudelleen valmisteluun. Suojelusuunnitelmassa ympäristönsuojelumääräyksiksi aikaisemmin kirjatut toimet on muutettu suosituksiksi. Suojelusuunnitelmien julkiset versiot ovat esityslistan liitteenä ja viranomaiskäyttöön tarkoitetut versiot ei-julkisena liitteenä.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmissa on esitetty toimenpidesuosituksia, joilla turvataan pohjavesialueiden tilaa ja ehkäistään pohjaveteen kohdistuvia riskejä. Suunnitelmilla voidaan siten edistää kuntalaisten elinympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä turvata vedenhankinnalle elintärkeitä pohjavesivaroja ja vedenhankintaa.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Viranomaislautakunta hyväksyy liitteinä olevat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja esittää pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat kunnanhallituksen ja edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.
